

ARCHIVE COPY

Please return.

Outreach

A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America
Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի

Volume III, Number 2
June, 1980

Bishop Mesrob Ashjian Offers Opening Prayer in Congress

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆԻ ՄԷՋ

On April 24, 1980, Bishop Mesrob Ashjian was invited to the House of Representatives on the occasion of the 65th anniversary of Martyrs' Day. His Grace offered the following opening prayer: "Heavenly Father reveal Thy infinite and loving spirit to this august body that they may be ennobled in their constant quest for peace, freedom, and justice for all mankind. In Thy unbounded kindness, remember the souls of the 1,500,000 Armenians who perished in the holocaust of April 24, 1915. Today, we offer to Thee our Armenian martyrs as an act of redemption for all mankind. Grant, Almighty God, courage and forbearance to this great Nation that it may forever remain a shining beacon of justice and freedom. Grant us wisdom, that we may, at all times, think, speak, and do before Thee that which is good in Thy sight and walk together on the path of peace amidst all the glories of Thy creation. Amen." After Congressman George E. Danielson introduced Bishop Ashjian, several congressmen addressed the House on the significance of April 24 for Armenian Americans and all peoples of the world concerned with human rights. Discussion of this topic was carried through part of the afternoon session also.

Ամերիկահայոց Կրիկեան Կաթողիկոսութեան ենթակայ Արեւելեան շրջանի եւ Գանատայի թեմի հոգեւորականաց Համագումարը եւ Ազգային Երեսփոխանական ժողովը զումարուեցան Ուաշինկթընի Ս. Ուաշ եկեղեցւոյ մէջ Մայիս 6-9-ի միջոցին, նախագահութեամբ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպս. Աշճեանի եւ մասնակցութեամբ շուրջ 80 Հոգեւորական եւ աշխարհական երեսփոխաններու:

Հոգեւորականաց Համագումարը տեղի ունեցաւ 6 Մայիսի ամբողջ օրը Ս. Ուաշ եկեղեցւոյ սրահին մէջ: Ժողովին կը մասնակցէին թեմիս բոլոր քահանայ-հայրերը հիւրաբար ներկայ կը գտնուէր նաեւ Արժ. Տ. Տիգրան Աւագ Քհնյ. Խոյեան: Օրուան ծրագրին մէջ կային ժամերգութիւն եւ հոգեւոր մտածութեան պահ: Ժամը 9:30-ին տեղի ունեցաւ ժողովի պաշտօնական բացումը եւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ տեղւոյն հոգեւոր հովիւ՝ Տէր Սահակ Քհնյ. Վրթանէսեանի ողջոյնի խօսքերէն յետոյ, տեղի ունեցաւ Դիւանի ընտրութիւն: Համագումարը ընտրեց իր զիւանը հետեւեալ կազմով: Արժ. Տէր Արշակ Քհնյ. Տաղլեան՝ Ատենապետ եւ Արժ. Տ. Վազգէն Քհնյ. Պէքեարեան՝ Ատենադպիր:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր ողջոյնի պատգամով անգամ մը եւս շեշտը դրաւ Հայ եկեղեցականի պարտաւորութեանց եւ պարտականութեանց մասին, որպէս ծառաները Աւետարանի տարածման եւ իրենց վստահուած հոգեւոր պաշտօնները նուիրումով կատարելու մասին:

Ժողովի ընթացքին կարգացուեցաւ հետեւեալ հետազոտ յղումը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Խորէն Ա. եւ Գարեգին Բ. Աթոռակից կաթողիկոսներու կողմէ -

«Հայրական մեր օրհնութիւնը ժողովակներու վրայ, որպէսզի կարենաք լաւագոյն ծառայել մեր մայր եկեղեցւոյ եւ անոր զաւակներուն: Թող Աստուած իմաստութեամբ առաջնորդէ զձեզ ձեր ծրագիրներուն եւ հովուական ծառայութեանց գործին մէջ:»

Սրբազան Հօր առաջարկով հոգւոց ըսուեցաւ Թեմիս նախկին Առաջնորդ Գերշ. Տ. Հրանդ Ս. Արք. Ուաշատուրեանի հոգւոյն ի հանդիստ:

Գոյնական ժողովի տեղեկագրի ընթերցումէն յետոյ, տեղի ունեցան երկու դասախօսութիւններ՝ 1. Հայ եկեղեցւոյ Դերը Արդի Իրականութեան մէջ, դասախօս՝ Արժ. Տ. Անդրանիկ Քհնյ. Պալճեան. 2. Զանազան Կրօնական Խմբակներու մասին Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ, դասախօս՝ Արժ. Տ. Մեսրոպ Ա. Քհնյ. Թաշճեան:

Ապա ժողովս հանգամանօրէն զբաղեցաւ եկեղեցական եւ ծիսական հարցերով: Սրբազան Հօր առաջարկով ժողովս նշանակեց երեք յանձնախումբեր զբաղելու Աստուածաբանական, ծիսական եւ ծրագիր-յայտագիրներ կազմելու խնդիրներով: Նկատի ունենալով երկրիս աշխարհագրական շրջանները, յանձնախումբերը բաժնուեցան հետեւեալ շրջաններուն -

ա. Աստուածաբանական հարցերով զբաղող յանձնախումբ, որ կ'ընդգրկէ միջ-Արեւմտեան շրջանը՝ Տիգրայից, Շիբակո, Քէյսին, եւ Կրանիթ Սիթի, անդամներ՝ Արժ. Տ. Սարգիս Ա. Քհնյ. Անդրէասեան, Տէր Կորիւն Քհնյ. Շրիքեան, Տէր Սմբատ Քհնյ. Տէր Միսեան եւ Տ. Խորէն Քհնյ. Հապէշեան:

բ. Արեւելեան շրջան, զբաղելու ծիսական հարցերով, կը մասնակցին, Արժ. Տ. Վահրիճ Աւագ Քհնյ. Շիրինեան, Տ. Մուշեղ Քհնյ. Տէր Գալուստեան, Տ. Սահակ Քհնյ. Անտէքեան եւ Տ. Ասողիկ Քհնյ. Գրլըճեան:

գ. Նիւ Ինկլընտի շրջան, զբաղելու ծրագիր-յայտագիրներ կազմելու հարցով: Անդամներ՝ Տէր Մեսրոպ Աւագ Քհնյ. Թաշճեան, Տէր Թորգոմ Աւագ Քհնյ. Յակոբեան, Տէր Սահակ Քհնյ. Անտէքեան, Տ. Արշակ Քհնյ. Տաղլեան եւ Տ. Վազգէն Քհնյ. Պէքեարեան:

Զորեքշաբթի առաւօտեան ժամը 11:00-ին Առաջնորդ Սրբազան Հայրը քաղաքավարական այցելութիւն մը սուրբ Լիբանանի Ուաշինկթընի ժող. Դեսպան Խալիլ Իթանիին եւ ունեցաւ հաճելի եւ սրտբաց զրոյց,

A Summary of Resolutions Accepted by NRA

CHURCH UNITY

In recognition of the abiding desire and need for church unity in America, the 1980 National Representative Assembly reaffirms once again its commitment to this goal. The NRA welcomes the spirit and endorses the recommendations of the joint meeting between the Holy Sees of Etchmiadzin and Cilicia which was held in October, 1979. We direct the Executive Council to instruct the Interdiocesan Committee to meet in the coming year and to accelerate the discussions that have been initiated with representatives of the Etchmiadzin diocese since 1970. We urge that a climate of mutual respect, understanding and cooperation be developed between the separated communities of the Prelacy and Diocese. We call upon all our people, both clergy and laity, to rededicate themselves to the goal of church unity which is the highest aspiration of our church and nation.

CONSTITUTIONAL MATTERS

1. To elect half of the number of members annually to the Executive Council. The present situation allows for the entire Council to be re-elected as a body.
2. To ascertain, annually, the number of delegates to the NRA, based on home church membership numbers.

CHRISTIAN EDUCATION

1. A total commitment to the implementation of a religious education program.

2. To appoint a Director of Religious Education and to create an office for the project.
3. A curriculum for Sunday Schools to be developed by the Religious Education Council from the 6 through the 12th year levels.

ARMENIAN SCHOOLS

1. To increase the number of students in the school network via national and regional professional publicity programs.
2. Create satellite schools in areas that are great distances from Armenian Church and community centers.
3. Create uniformity in curricula and teaching materials.
4. Encourage the founding of day schools where feasible.

AUXILIARY BODIES

1. Encourage regional meetings of boards of trustees.
2. Encourage a closer working relationship between boards of trustees and the Prelacy.
3. Encourage special attention to youths and their organizations. To organize seminars on subjects of vital significance to them.
4. To organize Church Choir seminars.

Honor Thy Father

For ages, man, as father, has been a silent yet powerful force in shaping the destiny of future generations. Providing for his family's most essential needs, he has unquestioningly shouldered the responsibility of their ultimate well-being. Yet, this gentle cloak of protection, often times, subtly overshadows the most vital element of union between father and child — a bond of love built on mutual respect and reciprocity.

The art of giving and receiving is not easily learned. A father, by providing the security of food, clothing, and shelter, lays only the initial groundwork from which his child can acquire a basic trust and willingness necessary for a growing life. He must, in turn, trust and be willing to give and receive the joy, pain, anger, and love that flow through the years, thus, revealing the struggle of his own individual spirit and the core of our human existence.

Children learn initially through imitation. On acquiring a self-respect, they venture to question and go on to discover their own path. A father who respects his child's right to question gives him the courage to go on; a father who expects his child's blind obedience closes the doors to the future.

"I am the real vine, and my Father is the gardener. He breaks off every branch in me that does not bear fruit, and prunes every branch that does bear fruit, so that it will be clean and bear more fruit." (John 15:1-2)

A father, as gardener, must realize that children, like trees, are not all the same. He must care for each, trusting the strength of their roots. And, in time, his labor will be honored with a fruit that, having been nurtured by his spirit, has grown more bountiful.

Հաղորդագրություն

Ամերիկահայոց Արևելեան շրջանի եւ Գանատայի թեմի նորընտիր կրօնական եւ վարչական ժողովի անդամները իրենց անդրանիկ նիստը գումարեցին 17 Մայիս 1980 թ. Ազգային Առաջնորդարանի մէջ, ընդ նախագահութեամբ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ս. Եպս. Աշեանի եւ ընտրեցին իրենց Դիւանը հետեւեալ կազմով. -

- Կրօնական ժողով
Արժ. Տ. Մուշեղ Քհնյ. Տէր Գալուստեան
Ատենապետ
Արժ. Տ. Անդրանիկ Քհնյ. Պալճեան
Ատենադպիր

- Վարչական ժողով
Պր. Սարգիս Թըշոյեան, Ատենապետ
Պր. Գառնիկ Փիլիկեան, փոխ Ատենապետ
Պր. Օննիկ Մարաշեան, Ատենադպիր
Պր. Նազարէթ Էմիլիեան, Գանձապահ

Ուրբաթ 16 Մայիսի յետ միջօրէին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ս. Եպիսկոպոս, ընկերակցութեամբ Արժ. Տ. Վահրիւ Ա. Քհնյ. Շիրինեանի եւ Արժ. Տ. Մուշեղ Քհնյ. Տէր Գալուստեանի քաղաքավարական այցելութիւն մը տուաւ Իրաքի Միացեալ Ազգերու մօտ դեսպան Ն.Վ. Սալահ Օմար Ալ-Ալիին, Իրաքի Առաքելութեան կեդրոնին մէջ:

Շուրջ մէկ ժամուան հաճելի եւ օգտակար խօսակցութեան մը ընթացքին, Պր. Դեսպանը դրուատիքով արտայայտուեցաւ Իրաքի Հայ Համայնքի մասին, նշելով անոնց հաւատարիմ եւ ձեռներեց ոգին, եւ յոյս յայտնեց, որ Իրաքահայերը ուր որ ալ ըլլան, միշտ պիտի միշին Իրաքեան Հայրենիքը:

Տեսակցութեան ներկայ էր առաքելութեան առաջին քարտուղար, հայազգի Աքրամ Մուհրան Ավանիս:

Դիւան
Ազգային Առաջնորդարանի

Dr. Joshua A. Fishman, universally recognized authority in socio-linguistics, conducted a conference on Thursday, May 15, at the Armenian National Education Committee headquarters at the Prelacy. Among the assembled Education Committee members and guests was the Prelate and honorary president of the Committee, Bishop Mesrob Ashjian. Also present were representatives of the Armenian educational, linguistic and literary communities in the tri-state area.

The Armenian National Education Committee's purpose in organizing the conference was to obtain the thoughts of an authority such as Dr. Fishman in carrying out its task of re-ordering priorities and establishing policies in Armenian-American education today in the light of socio-linguistic findings. One of the stated professional goals of the Education Committee is, "to instill the Armenian spirit in the student, based on knowledge of his culture and language." This charge, entrusted to the A.N.E.C., is implemented through its network of 30 schools in the United States and Canada (Saturday and Day schools), co-sponsored by the Prelacy and the Armenian Relief Society.

Dr. Fishman accepted the Education Committee's invitation to share insights drawn from his vast experience in research in ethnic and socio-linguistics in the United States. The scientific studies made by Dr. Fishman of the myriad social, psychological and economic factors that influence the retention and transmission of ethnic language have led to his writing the definitive volumes on those subjects. Among these, "Language Loyalty in the United States" and "American Immigrant Groups: Ethnic Identification and the Problem of Generations" have become classics in the field. More recently, Dr. Fishman has included data concerning Armenian school in the many reports that he prepares both for his own research and for the U.S. Government Office of Education.

In his remarks Dr. Fishman indicated that the recent renaissance in ethnic studies reflects subtle attitudinal changes in the ethnic communities of this country. Dr. Fishman stressed that, normally, a well-established network of adult native speakers is necessary to assure the transmission of language from generation to generation. Exceptions to this rule are increasing; however, he pointed out, currently more and more students are learning the language only in the ethnic school. Due to heightened interest and to more positive attitudes, these young people are learning to speak a language which their parents very often cannot, or do not speak at home.

Dr. Fishman confirmed what Armenian-American educators have long suspected by stating that, "Naturally, the linguistic accomplishments of the weekend schools are more modest than those of the day schools; however, without those significant changes in attitudes, or lacking a network of native speakers, even graduates of the day schools eventually slip back into the language of the environment. . . . What both types of schools are able to successfully accomplish," continued Dr. Fishman, "is the transmittal of ethnic attitudes and values, without using the ethnic language, although most ethnic educators claim that you can't be an X-ethnic without speaking the X-ethnic language!"

As for the recent influx of native speakers to these shores, Dr. Fishman finds that generally only a momentary lift is given to the community in terms of language maintenance and transmission. "It is the first wave of immigrants, the old-timers, and their children, the first-born in the U.S. who continue to be the supporters of the community. The new waves of immigrants are better equipped to live life outside the ethnic group than the first wave was, and therefore assimilate faster than the old-timers did," asserted Dr. Fishman.

In the discussion of language goals modification, Dr. Fishman stated that many ethnic communities have modified their language standards of both the vernacular spoken language and of their ecclesiastic/liturgical language to almost ritualized speech. Only certain phrases of the mother tongue are retained to be recited by rote in school or in chorus in church. Dr. Fishman said that some of these institutions have Anglicized their offerings to the point where they have lost the ethnic language completely. As an example he cited the Missouri Synod of the Lutheran Church of America. Once totally German, today there are no congregations within that group using German as the ecclesiastical language.

The Armenian National Education Committee mandate of setting realistic goals for language and cultural transmission in Armenian-American education, will be given the necessary impetus if guidelines are clarified and parameter defined in a professional manner. To this end, the conference with Dr. Fishman provided invaluable background study for the work of turning the hopes and dreams of our Armenian community into workable educational programs for our youth.

Hourig Papazian-Sahagian
Executive Coordinator Armenian National Education Committee

Dr. Joshua Fishman poses with members of the ANEC following the conference. Shown, left to right are, Khachig Tololyan, Arpy Kashmanian, Michael Mirakian, Fishman, Ashot Mirijanjan, Zevart Balikjian, and Hourig Sahagian.

Council Elects Executive

The newly elected members of the Executive Council of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, convened their first meeting at the invitation of the Prelate, His Grace, Bishop Mesrob Ashjian on Saturday May 17, 1980, at the Prelacy.

At this meeting the following members were elected to the Executive Committee: Rev. Moushegh Der Kaloustian, Chairman, Religious Council; Rev. Antranig Baljian, Secretary, Religious Council; Mr. Sarkis Teshoian, Chairman, Executive Council; Mr. Carnig Piligian, Vice-Chairman; Mr. Nazareth Emlikian, Treasurer; and Mr. Onnic Marashian, Secretary.

NAREK on the BBC

On Sunday, March 16, the enormous listening public to a popular, morning program aired by the British Broadcasting Corporation, woke up to the sounds of one of Narekatsi's odes. The program was part of an interview with Mischa Kudian, the translator of "Lamentations of Narek," about a lecture he had recently given on the works of Gregory of Narek at London's Royal Festival Hall.

Three days later, the BBC World Service transmitted another segment of Kudian's interview, giving it worldwide coverage.

Kudian explained that the "Lamentations of Narek" is a collection of prayers in eloquent verse, displaying Narekatsi's craving to transform the hopelessly sinful self of his human nature into a divine one, ultimately united with God.

In reply to a question of what the work had to offer Christians today, Kudian said that the spiritual quality of the writing and the beauty of the poetry stresses the inspirational qualities of life, and a fact often forgotten — that man has a soul.

The transmission with the commentator saying: "Mischa Kudian [is] the translator of words from one thousand years ago — words which speak directly to our cynical world."

Golf and Tennis to Aid ARS School

The 5th Annual ARS Day School Golf and Tennis Classic will be held on Monday, June 23rd, at the Lochmoor Club in Grosse Pointe Woods, in the greater Detroit area. This year's event promises to be even more successful than last year when \$21,000 was presented to the school.

This annual fund-raising event is supported by individual donations of \$175, which is tax deductible. This all-day event includes golf and tennis tournaments, swimming, sauna, continental breakfast, lunch, dinner, and an open bar. There will be golf and tennis awards, and door prizes, plus gifts and favors for all.

New 1980 cars will be awarded as hole-in-one prizes for three of the par-3 holes: an Olds Cutlass Diesel, an AMC Spirit Liftback and a Toyota Celica Supra, all sponsored by Bob Saks in Farmington.

Lamentations of Narek
by Grigor Narekatsi
Edited and Translated by Mischa Kudian
is available at the Prelacy's Book Store

OUTREACH

His Grace Bishop Mesrob Ashjian, Prelate

Editor Hasmig Mergian
Armenian Editor Very Rev. Barouyr Ekmekjian
Editorial Consultant Iris Papazian

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th Street, New York, New York 10016, (212) 689-7810. Unsolicited manuscripts will be considered for publication; please include a stamped, self-addressed return envelope. We reserve the right to edit articles in order to conform to space limitations. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor. Printed in the United States of America. Second class postage paid at New York, New York 10016.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ

շաբ. էջ 1-էն

Ամերիկահայ համայնքը եւ Լիբանանի հայութիւնը եւ առհասարակ Լիբանանը շահագրգռող հարցերու շուրջ: Պր. Դեսպանը բարձր գնահատեց Լիբանանահայութեան որդեգրած դիրքը եւ առհասարակ Լիբանանեան Հայրենիքին բարգաւաճման մէջ Լիբանանահայութեան անգնահատելի ներդրումը:

Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի բացումը տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի 7 Մայիս 1980 կ.ե. ժամը 2:30-ին, Ս. Սաչ Եկեղեցւոյ մէջ: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը բեմ հրաւիրեց ժողովի երիցազոյն անդամ՝ Պր. Կոստան Պոզաճեանը որպէս Ատենապետ եւ կրտսերագոյն անդամ՝ Պր. Ստեփան Փիլիպեան, որպէս Ատենադպիր, վարելու համար առժամեայ դիւանի պաշտօնը: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը Տէրունակաւ աղօթքով պաշտօնապէս բացաւ ժողովը եւ հրաւիրեց որ ժողովը մասնակցի թեմիս նախկին առաջնորդ Գերշ. Տ. Հրանտ Ս. Արքեպիսկոպոսի եւ նորոգ հանգուցեալ երեսփոխան՝ Պր. Ճորճ Տէօմակեանի հոգիներուն ի հանդիստ աղօթքին:

Հիւրընկալ եկեղեցւոյ հովիւ՝ Տ. Սահակ Քհնյ. Վրթանէսեան եւ հիւրընկալ հոգաբարձութեան կողմէ Պր. Հէրրի Աթանոսեան, բարեգալուստի մաղթանքներ ըրին:

Ապա ժողովը ձեռնարկեց իր աշխատանքներուն: Ընտրեց իր վերստուգիչ յանձնաժողովը եւ ընտրողական յանձնախումբը: Մնայուն Դիւանի անդամ ընտրուեցան պատուարժան պարոններ - Նազարէթ Էմիլիան, Ա. Ատենապետ, Աստուր Կիւզելեան, Բ. Ատենապետ, Հայրենիք քարտուղար Արժ. Տ. Սարգիս Աւագ Քհնյ. Անդրէասեան, Անգլերէնի քարտուղար՝ Տիկ. Հայկուհի Ահարոնեան:

Ժողովը յոտընկալս ունկընդրեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Խորէն Ա. եւ Գարեգին Բ. Աթոռակից Կաթողիկոսներու կողմէ ստացուած հեռագիրը:

Ժողովի նախագահ՝ Առաջնորդ Սրբազան Հօր անունով հեռագիրներ ուղարկուեցան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Խորէն Ա. եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Աթոռակից կաթողիկոսներուն, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ՝ Ճիմի Բարթրոլթին, Գանատայի Վարչապետ՝ Փիէր Քրուտոյի, եւ Մէրիլէնտի Նահանգապետ՝ Հէրրի Հյուզին:

Ազգային Վարչութեան Կրօնական Ժողովի տարեկան գործունէութեանց տեղեկագիրը ներկայացուց Արժ. Տ. Վահրիճ Աւագ Քհնյ. Շիրինեան: Ազգային Վարչութեան տարեկան տեղեկագիրը ներկայացուց Ատենապետ՝ Պր. Գառնիկ Փիլիպեան:

Նոյն օրը, երեկոյեան ժամը 8:00-ին գումարուեցաւ Բ. նիստը եւ խօսք ստին Ատենապետ Պր. Գառնիկ Փիլիպեան եւ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Աշճեան: Պր. Ատենապետը իր ուղերձին մէջ վեր առաւ անցեալ մէկ տարուան գործունէութեան հիմնական կէտերը, կարգ մը դժուարութեանց մատնանշումով եւ յանձնարարելով որ ժողովը կարենայ համապատասխան որոշումներու յանգիլ դերացնելու համար յառաջիկայ վարչութեան գործունէութիւնը:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր պատգամին մէջ ներկայացուց անցեալ տարին որ որոշ իմաստով արտակարգ տարի մը եղած էր. - Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Աթոռակից կաթողիկոսի այցելութիւնը, 1979 Հոկտեմբերի էջմիածնի ժողովը, Հրանտ Արքեպիսկոպոսի Նախարարանի միաձայնումը, Մեծ Նդեռի 65-ամեակը, որոնք ժամանակ խլած էին Առաջնորդարանի անձնակազմէն որպէսզի կարելի ըլլար ունենալ բնականոն տարի մը: Խօսքի Բ. բաժնի մէջ, Սրբազան Հայրը շեշտեց եկեղեցիներու եւ Առաջնորդարանի աւելի սերտ եւ ներդաշնակ գործակցութեան կարեւորութիւնը եւ նաեւ այն անհրաժեշտութիւնը որ մեր եկեղեցիներն ու համայնքները պէտք է դուրս ելլեն իրենց մտահոգութեանց նեղ շրջանակէն եւ հետաքրքրուին, զբաղին, նպաստեն մարդկային իրաւանց եւ այլ ընկերային հարցերու որոնք փաստը պիտի բերեն այն ճամարտութեան որ եկեղեցին կեանքէն դուրս, կեանքէն հեռու հաստատութիւն մը չէ:

Իր խօսքի աւարտին Սրբազան Հայրը առարկայական վերլուծում մը ըրաւ Ամերիկահայ կեանքի արդի իրականութեան: Նշեց այն դժուարութիւնները որոնց կը բախինք հիններու եւ նոր եկողներու միջեւ յարուցուող հարցերու պատճառաւ եւ յանձնարարեց որ մեր համայնքներու բոլոր բաղկացուցիչ տարրերը հետո մնան ամէն հաստատականութենէ եւ գործեն ու ծառայեն Մէկ ԱԶԳ, Մէկ ԵԿԵՂԵՑԻ Նշանաբանով:

Հինգշաբթի առաւօտեան, եկեղեցական արարողութիւններէն յետոյ, ժամը 9:30-ին գումարուեցաւ համագումար նիստ:

Ազգային Վարչութեան տեղեկագրի առնչութեամբ տրուած բազմաթիւ հարցումներու գոհացուցիչ պատասխաններ տուին վարչութեան անդամները եւ ժողովը պաշտօնապէս ընդունեց Ազգային Վարչութեան Տեղեկագիրը: Սոյն նիստի ընթացքին Սրբազան Հայրը խնամուած եւ մանրամասն տեղեկագիր մը ներկայացուց «Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցին - Տագնապ, Բաժանում, Վերամիացման ճիգեր» նիւթին շուրջ: Սրբազան Հօր տեղեկագիրը որ ուր պարունակէր սպառնալից վերլուծումներ իր բոլոր հանգրուաններով, միութեան համար թափուած ճիգերը, էջմիածնի ժողովը եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէի Ա. -ի այցելութեան յետաձգումը, կը վերջանար հետեւեալ հաստատումով -

- 1. Ամերիկահայ եկեղեցական միութիւնը, որ 1970-ական թուականներէն սկսեալ մեր բոլորին մտահոգութեան առարկան էր, էր եւ կը մնայ մեր գերագոյն իտէպը:
2. Կը հաւատանք որ, եկեղեցական միութեամբ պիտի

Due to an oversight, the St. Gregory's Armenian School of North Andover, Mass., was not represented in the April issue of OUTREACH which was dedicated to works by children. Please accept our sincere apologies. The following piece is by one of its students.

WHY I LIKE ARMENIAN

by Sonya Vartabedian

Age, 14 St. Gregory School, North Andover, Mass.

Unlike the English language, the Armenian is quite unique in its own way. It consists of 38 letters and is one of the hardest languages in the world to learn because there are many letters which have similar sounds.

When I first started attending Armenian classes, I never realized how important it was to know Armenian. I used to wake up every Sunday morning hoping that classes were cancelled. I used to pray for snow in May.

But now that I have learned it, the language has come in handy. I'm now able to understand what my elders are saying behind my back and can hold a conversation with them.

As a result, no secrets are kept from me. Nothing pleases my great-grandmother more than to hear me say a few words in Armenian.

But the Armenian language plays a more specific role in our heritage. The Armenian fedayeen fought for this language and it is up to us to preserve it. It is our very own and we must cherish it. The language is one of the few things which will keep our wonderful nationality going forever. I hope others are as fortunate in gaining the opportunity to learn the language.

One other thing: I don't really have much choice in the matter. You see, my father is the Armenian School instructor.

Armenian School students at St. Gregory Armenian Apostolic Church in North Andover, Mass.

չահի մեր ժողովուրդը եւ մեր եկեղեցին:

- 3. Հակառակ ժառանգան երեւոյթներու, մեր յոյսը այն է, որ մենք, փոխադարձ յարգանքի եւ զիջումի ոգիով պիտի կարենանք իրագործել մեր ժողովուրդի գերագոյն բաղձանքը:
4. Նախապայմաններով չենք ուզեր գործել, բայց կը հաւատանք, որ փոխադարձ յարգանքը, սէրը, եւ հասկացողութիւնը անհրաժեշտ են, գործակցութեան մթնոլորտը ստեղծելու համար երկու թեմերու ժողովուրդներու միջեւ, ինչ որ արդէն, իբրեւ բաղձանք, արտայայտուած ալ էր էջմիածնի ժողովին մէջ:»

Սրբազան Հօր գեկոյցի աւարտին տեղի ունեցաւ կարծիքներու լայն փոխանակութիւն: Աւելի յետոյ Բանաձեւի Յանձնախումբը առաջարկեց եւ ժողովի կողմէ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ հետեւեալ բանաձեւը -

«Ի նկատի ունենալով Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցւոյ Միութեան անհրաժեշտութիւնն ու մնայուն ցանկութիւնը, Ամերիկայի Հայոց Կիլիկիան Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովը իր 1980 թ. նիստին անգամ մը եւս կը հաստատէ իր յանձնառութիւնը այս նպատակի իրագործման համար:

Ազգային Երեսփոխանական Ժողովս կ'ողջունէ 1979 թ. Հոկտեմբերին էջմիածնի եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեանց ներկայացուցիչներու միջեւ գումարուած ժողովի ոգին ու նոյն ժողովի ընթացքին արձանագրուած բաղձանքները: Կը թելադրէ որ Ազգային Վարչութիւնը իւրացնէ իր էջմիածնական Թեմի միջ-թեմական խօսակցութեանց Յանձնախումբի հետ բանակցութիւնները որոնք սկսած էին 1970 թուին:

Կը յանձնարարէ որ փոխադարձ յարգանքի, հակացողութեան եւ գործակցութեան մթնոլորտ ստեղծուի երկու թեմերու բաժանեալ համայնքներու միջեւ:

Կոչ կ'ուղղէ մեր ժողովուրդին, հոգեւորական եւ աշխարհական, որ ամբողջական նուիրումով աշխատին մեր ազգի եւ եկեղեցւոյ գերագոյն ցանկութիւնը եղող միութեան իրագործման:»

Ապա ժողովականները ցրուեցան հինգ տարբեր յանձնախումբերու մէջ. - Սահմանադրական, Կրօնական Դաստիարակութիւն, Օժանդակ Մարմիններ Հայկական Դպրոցներ եւ Տնտեսական Հարցեր: Իրաքանչիւր յանձնախումբ ունէր իր առեւտրային եւ գեկուցաբերը: Յանձնախումբային այս դրութեանը որ կը փորձուէր առաջին անգամ համար, թեմապէս արդիւնալից եղաւ: Յանձնախումբերու գեկոյցները Հինգշաբթի երեկոյեան եւ Ուրբաթ առաւօտեան նիստերուն վերստին քննուեցան լիազումար նիստի ընթացքին եւ որոշ փոփոխութիւններէ յետոյ որդեգրուեցան:

Ստորեւ ամփոփումը զանազան յանձնախումբերու

որոշումներուն -

- ա. Սահմանադրական Հարցեր
1. Ամէն տարի ընտրել Ազգային Վարչութեան անդամներուն կէսը: Այժմու դրութիւնը լրիւ կազմին վերընտրուելու արտօնութիւն կուտայ:
2. Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի մասնակցողներու թիւը ճշդել ամէն տարի, հիմնուելով եկեղեցւոյ անդամներու թիւին վրայ:
բ. Կրօնական Հարցեր եւ Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն
1. Ամբողջական յանձնառութիւն կրօնական դաստիարակութեան վերաբերեալ:
2. Հրաւիրել եւ պաշտօնի կոչել կրօնական դաստիարակութեան Վարիչ Քարտուղար մը եւ ստեղծել զբանակային դրութիւններ:
3. Գործի լծել Դասագրքերու Յանձնախումբ մը եւ պատրաստել 6-12-րդ դասարաններու կրօնքի դասագրքեր:
գ. Հայկական Դպրոցներ
1. Քարտուղարական լայն աշխատանք տանել եւ բարձրացնել Շաբաթօրեայ եւ ամենօրեայ դպրոցներու աշակերտութեան թիւը:
2. Զեռնարկել թաղային ենթակառուցման գրութեան:
3. Ստեղծել միատեսակ դասագրքերու դրութիւն եւ ունենալ միատեսակ քննութիւններ:
4. Քաջալերել ամենօրեայ Հայ դպրոցներու ստեղծումը:
դ. Օժանդակ Մարմիններ
1. Քաջալերել հոգաբարձական շրջանային ժողովները:
2. Քաջալերել Հոգաբարձութեանց եւ Առաջնորդարանի աւելի սերտ գործակցութիւնը:
3. Քաջալերել որ հոգաբարձութիւններ յատուկ ուղղութեան ընթացքին երիտասարդական կազմակերպութեանց եւ երիտասարդութիւնը եւ արդի ընկերութիւնը յուզող հարցերու շուրջ ունենալ սեմինարներ:
4. Կազմակերպել Դպրոց Դասերու սեմինարներ:

Ընտրութիւն Ազգային Վարչութեան Ուրբաթ 4.Ե. ժամը 1:30-ին տեղի ունեցաւ Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի վերջին նիստը: Նկատի ունենալով որ Ազգային Վարչութեան ժամանակաշրջանը իր լրումին հասած էր, կատարուեցաւ կրօնական եւ վարչական ժողովներու ընտրութիւնը զրոյսի քուէարկութեամբ եւ երկպատիկ ցանկի վրայով Կրօնական Ժողովի անդամ ընտրուեցան Արժ. Տէր Մեսրոպ Աւագ Քհնյ. Տէր Գալուստեան, Արժ. Տէր Մեսրոպ Աւագ Քհնյ. Թաշճեան, եւ Արժ. Տ. Անդրանիկ Քհնյ Պաճեան:

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒՍԱՆԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ**

շաբ. էջ 3-էն

Ազգային Վարչութեան անդամ ընտրուեցան - ՊՊ. Սարգիս Թըշոյեան, Գառնիկ Փիլիկեան, Նազարէթ Էմիլբեան, Օննիկ Մարաշեան, Օննիկ Պաշիկեան, Պաթակ Տէօմպէլէկեան եւ Մայքըլ Նաճարեան:

Ժողովական աշխատանքներու աւարտին, Դիւանը շնորհաւորեց նորընտիր կազմը, շնորհակալութիւն յայտնելով դադարեալ անդամներուն: Ժողովի փակումը կատարեց Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, շեշտելով ժողովի աշխատանքներու ուղղութիւնը եւ թելադրելով որ Ազգային Վարչութիւնը կարենայ խօսքը գործի վերածել եւ թեմին մէջ մտցնել նոր կեանք, նոր ոգի, նոր տեսիլք:

Նոյն օրը, Երեկոյեան, Քրիսթըլ Սիթիի Սթուֆըրը Պանդոկի ճաշարանին մէջ տեղի ունեցաւ հրաժեշտի պաշտօնական ճաշկերոյթը: Ծաղկերոյթի ընթացքին խօսք աւին Գերշ. Տ. Մեսրոպ Սրբազան Հայրը, Ս. Պաշ Եկեղեցւոյ Հովիւր՝ Տէր Սահակ ԲՅՆՅ. Վրդանէսեան, Հոգաբարձութեան Ատենապետ՝ Պր. Սահակ Տարտարեան, Արեւմտեան Թեմի ներկայացուցիչ՝ Պր. Թորգոմ Փոսթաճեան:

Ուշինկթրնի համայնքէն երեք անձնաւորութիւններ Սրբազան հօր կողմէ ստացան յատուկ գնահատագրեր - Տիկ. Ոսկի Օրհնածեան (ներկայացընող՝ Պր. Հէրրի Աթանոսեան), Պր. Արա Սահակեան (ներկայացընող՝ Պր. Ծորճ Գրիգորեան), Պր. Գառնիկ Դաւիթեան (ներկայացընող՝ Պր. Միլթըն Կելենեան): Պր. Շանթ Յարութիւնեան, յատուկ յուշանուէր մը յանձնեց Ազգային Վարչութեան Ատենապետ՝ Պր. Գառնիկ Փիլիկեանի իբր վարձատրութիւն իր երկամեայ աշխատանքին:

Ծաղկերոյթի ընթացքին Գեղարուեստական յայտագիրը վստահուած էր Գէորգ Թաթարեանի եւ երեք հոգիանոց նուագախումբին, (Լէօ Սարգիսեան՝ քանոն, Միքի Գըրնեքլեան՝ Գլարինէթ, Սեդրակ Սրապեան՝ Թմբուկ) որոնք ազգային հայրենասիրական, երգերով սանդձեցին ուրախ մթնոլորտ:

Ծաղկերոյթը փակուեցաւ Սրբազան հօր ջերմ

Members of the clergy during the NRA in Washington, D.C.

խօսքերով եւ Կիլիկիա երգով:

Յաջողութիւն կը մաղթենք նորընտիր ազգային վարչութեան եւ կը յուսանք որ նոր եւ խան-

դափառ աշխատանքի եւ ծառայութեան տարի մը բացուի յօգուտ մեր ժողովուրդին եւ ի պայծառութիւն մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ:

**Sts. Vartanantz Church
Marks 40th Anniversary**

by Angel H. Perethian

Providence, R.I.—Sts. Vartanantz Armenian Apostolic Church celebrated its 40th anniversary on Sunday, May 18. A large crowd of church members and friends attended the ceremony during which an array of speakers, including Bishop Mesrob Ashjian, Governor J. Joseph Garrahy, Mayor Vincent A. Cianic, Jr. of Providence, Fr. Mesrob Tashjian and Ramon Zorabedian, took part in the program, emceed by Harry Kushigian.

Just about everyone loves a party—and what a party it was—good food, entertainment, and most of all, good fellowship. Six gentlemen, Messrs. Asadour Barsamian, Artacky Berberian, Hovag Hagopian, Soghomon Karentz, Boghos Sahagian, and Dickran Sahagian were honored for their part in organizing, maintaining and perpetuating the church community. This laity, representative of the first Armenian immigrants, with their love for the church, their pride, generosity, encouragement and above all, through their faith made Sts. Vartanantz Church a reality.

After dinner, the viewing of a sound movie made especially for the occasion, of His Holiness Karekin II's congratulatory message was timely and inspiring. Fr. Tashjian then gave a brief biographical sketch of the honored guests after which Bishop Ashjian presented each with a special commemorative plaque. In his address to the gathering His Grace reiterated the importance of maintaining ties between the old and new, and church and nation.

Entertainment included Mrs. Shnorick Basmajian Markarian who sang several Armenian songs and Shake Sahakian who recited poetry written in honor of the anniversary of Fr. Tashjian.

After the afternoon festivities reached a peak with the lighting of the birthday cake candles and a cascade of colorful balloons, His Grace gave the benediction and the program drew to a close with the singing of "Giligia."

Special thanks to the banquet committee comprised of: Peter Tikoian, chairman; Ann Tikoian, Anna Topalian, Antranig Avakian, Chet Takian, John and Sylvia Varadian and Angel and Charles Perethian.

A Quaker, hearing a person tell of how deeply he felt for another who was in distress and in need of assistance, dryly asked: "Friend, hast thou felt in thy pocket for him?"

Project SAVE Seeks Photo Documentation

This photo is from the collection of Ruth Thomason's Project SAVE, donated by Shinork Kilarjian, Brooklyn, N.Y. Serop Kilarjian, called Lousaper Emmi, gives free books and shoes to poor children. This photo is dated 1909 and taken in front of Aramian Varjaran, in Sepastia, Turkish Armenia.

Ruth Thomason (Thomasion), a costume designer, created project SAVE (Salute Armenians' Valiant Existence) to preserve recent Armenian history through costume and photograph. After five years she finds herself mostly retrieving old photographs. Through personal contact she has been able to document these photos with as much first hand information as possible.

In a recent interview, Ms. Thomason talked about SAVE: "This is an on-going effort. The photograph is a historian's dream; the period since 1838, when the photographic process was first developed, is immeasurably enhanced by photographic records of the family, community, military, etc., in both the old and new countries. The work is very addictive. I think as long as people have photographs to be retrieved, I will work on this project. There are endless possibilities for books and research. I was able to provide the Lerner Publishing Company (Minneapolis) with eight photographs for *Armenians in America*, by Arra Avakian, one book in their series on ethnic Americans. I used enlargements of twenty photographs in an exhibit of Armenian Heritage Needlework. The photographs made a magnificent visual impact. Now I am planning the establishment of an archive to house the photos so that they will be accessible for research purposes."

Ms. Thomason welcomes anyone with vintage and modern photographs to contact her. She tells of people who are too shy to say "I have photographs for you," or who nervously say, "I don't know if I have anything you would want." "Invariably," she says, "it is these people who have extremely interesting photographs."